



T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025



Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00



www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr



İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	10
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	11
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	14
7. DENETİM BULGULARI	14

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2024 Yılı Gider Bütçesi Ödenekleri ve Gerçekleşmeleri	7
Tablo 2: 2024 Yılı Gelir Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri	8

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Mal Alımının Hatalı Hesapta Muhasebeleştirilmesi ve Envanter Kaydının Yapılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Başkanlık Envanterine Kayıtlı Taşınırlara İlişkin Fiili Sayım Yapılmaması ve İlgili Cetvelin Kayıtlar Esas Alınarak Düzenlenmesi

2. Katı Atık Toplama Hizmeti İçin Ücret Tespiti ve Tahsili Yapılmaması

3. Başkanlık Gelirleri Arasında Sayılan İdare Paylarının Tahsilat Süresinde Belirsizlik Olması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Çanakkale deniz ve kara savaşlarının meydana geldiği Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanının tarihi, kültürel ve manevi değerleri ile doğal dokusunun korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılmasına ilişkin hususları düzenlemek amacıyla 19.06.2014 tarihli ve 6546 sayılı “Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun” ile kurulmuş olup, 02.07.2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 65’inci maddesi ile anılan Kanun’un adı “Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun” şeklinde değiştirilmiş ve yine aynı Kanun’un bazı hükümlerinde değişiklik yapılarak bazı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin sekizinci bölümünde de; Başkanlığın kurulması ile görev ve yetkileri yeniden düzenlenmiştir.

Kurumun yürürlükte olan mevzuatı aşağıda sıralanmıştır:

- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun
- Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Bütçe, Muhasebe Uygulamaları ile İç Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Satın Alma ve İhale Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanında Yapılaşmanın ve Yapıların Kullanımının Denetimi ile Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonunun Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Kılavuzluğu Hakkında Yönetmelik

- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Personel Yönetmeliği
- Başkanlığın İdaresinde Yer Alan Müzeler, Gösterim Merkezleri, Sergi ve Canlandırma Alanlarına Girişlerde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Temsil, Ağırılama ve Tören Giderleri Hakkında Yönerge
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanında Tarihi Alan Başkanlığına Tahsisli Yerlerde Çekim Yapılmasına İlişkin Yönerge
- Gelibolu Tarihi Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonunun Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönerge
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı İç Denetim Yönergesi
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Stratejik Plan Hazırlama Süreci ile Performans İzleme ve Değerlendirme Yönergesi
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Personeline Teşekkür, Başarı, Üstün Başarı Belgesi ve Ödül Verilmesine Dair Yönerge
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Teşkilatı ve Görev Tanımları Yönergesi
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Yetki Devri ve İmza Yetkileri Yönergesi
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Disiplin Yönergesi
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Güvenlik Kamera Sistemleri Kurma ve İşletme Yönergesi
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Bilgisayar, Ağ ve Bilişim Varlıkları Temin ve Kullanım Yönergesi
- Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının Bazı Gelirlerine İlişkin Usul ve Esaslar

• Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı İdaresinde Bulunan Taşınmazların Kiralanması ile Restorasyon, Yapım ve Onarım Karşılığı Kiraya Verilmesi İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 96'ncı maddesinde Başkanlığın görev ve yetkileri;

- Tarihi Alanda yapılacak Çanakkale Savaşları ile 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi etkinliklerini düzenlemek ve bu amaçla kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

- Tarihi Alanda restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapmak, yaptırmak.

- Tarihi Alanın doğal, tarihi ve kültürel değerlerini, harp tarihi esaslarına uygun ve çevreye uyumlu olarak korumak, geliştirmek ve alanı yönetmek.

- Tarihi Alanın her tür ve ölçekte planlarını hazırlamak, hazırlatmak ve uygulamak.

- Tarihi Alanda anıtsal ve mekânsal düzenlemeler yapılmasını sağlamak.

- Tarihi Alanın tanıtımına yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapmak, yaptırmak ve hizmete sunmak.

- 6546 sayılı Kanun ve anılan Karaname'nin sekizinci bölümü kapsamında ihtiyaç duyulan altyapı, bina ve diğer yapıları inşa etmek veya ettirmek.

- Tarihi Alan içinde birinci derece arkeolojik sit dışındaki özel mülkiyete konu olan tarım alanlarında, tarım ve hayvancılık konularında geliştirilmiş tekniklerin uygulanmasını sağlamak ve özel ağaçlandırmaları teşvik etmek.

- Tarihi Alan sınırları içinde yer alan gazi köyler halkının kalkındırılmasına yönelik faaliyetleri teşvik etmek.

- Tarihi Alanda bulunan yerleri işletmek ve gerektiğinde işlettirmek.

- Gelibolu Tarihi Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonunun sekretarya işlerini yürütmek.

şeklinde sayılmış olup, yukarıda bahsedilen temel görevlerin yerine getirilmesi için oluşturulan hizmet birimleri ile Koordinasyon Kurulunun görevleri de sırasıyla anılan Kararname'nin 98'inci ve 99'uncu maddesinde belirtilmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Başkanlık, Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili kuruluşu olarak faaliyetlerini yürütmekte ve kamu tüzel kişiliğini haiz olup merkezi Çanakkale ilinde bulunmaktadır.

Başkanlığın en üst yöneticisi olan Başkan, Başkanlığın genel yönetim ve temsilinden sorumlu olup, Başkanlık hizmetlerini mevzuat hükümlerine, Başkanlığın amaçlarına, strateji planına ve Koordinasyon Kurulunun görüş ve önerilerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Başkanlık birimlerine gereken emirleri verir, bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Başkan, bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur. Başkana izin, hastalık, yurt içi ve yurt dışı görevlendirme ve görevde bulunmadığı diğer haller ile görevden alınma hallerinde Başkan Yardımcısı vekalet eder.

Başkanlık, Koordinasyon Kurulu ile hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

Koordinasyon Kurulu; Bakanın başkanlığında, Bakan tarafından belirlenen diğer bakanlık temsilcileri ile Çanakkale Valisi, Çanakkale İl Genel Meclisi Başkanı ve Çanakkale Belediye Başkanı da dahil olmak üzere on üç üyeden oluşmakta, Bakanın olmadığı toplantılarda Koordinasyon Kuruluna Bakanın görevlendireceği üye başkanlık etmektedir.

Başkanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- Alan Planlama ve Proje Grup Başkanlığı
- Restorasyon ve Yapım İşleri Grup Başkanlığı
- Alan Yönetimi ve Tanıtım Grup Başkanlığı
- Personel ve Destek Hizmetleri Grup Başkanlığı
- Hukuk Müşavirliği

Başkanlık hizmetleri, toplam sayısı üç yüzü geçmemek üzere, 27.06.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 28'inci maddesine göre iş mevzuatı kapsamında istihdam edilen uzman personel ve destek personeli eliyle yürütülmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen devlet memurları, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 25'inci maddesine göre Başkanlıkta geçici olarak görevlendirilebilmekte olup, bu şekilde görevlendirileceklerin sayısı Başkanlığın toplam personel sayısının yüzde otuzunu geçememektedir.

Bakan onayı alınarak özel bilgi ve uzmanlık gerektiren geçici mahiyetteki işlerde; 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 31'inci maddesine göre vekalet, istisna veya iş sözleşmesi ile yabancı danışman ve uzmanlar, istisna sözleşmesi ile de yerli danışman ve uzmanlar çalıştırılabilmektedir.

Ayrıca, Başkanlık görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışma ve proje grupları ile komisyonlar oluşturabilmekte, ihtiyaç duyulduğu hallerde diğer kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanlar çalışma gruplarına dahil edilebilmektedir.

Başkanlıkta 2024 yıl sonu itibarıyla toplam 302 personel istihdam edilmekte olup, bu personelden 122'si kadrolu işçi (5'i Kurum dışında geçici görevli), 179'u taşerondan kadroya geçen işçi, 1'i de geçici görevli memurdur.

1.3. Mali Yapı

Başkanlık, 6546 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine tabi olmayıp, Başkanlık bütçesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden ayrılan ödeneklerden oluşmaktadır.

Başkanlık tarafından yıllık program ve faaliyetler dikkate alınarak hazırlanan bütçe, her yıl Ağustos ayı sonuna kadar Bakanlığa sunulmakta ve incelendikten sonra Bakan onayı ile yürürlüğe girmektedir. Başkanlık bütçesinin hazırlanması ve uygulanmasında merkezi yönetim bütçe kanunlarında yer alan sınıflandırmaya uyulmaktadır. Bütçe yılı takvim yılı olup bütçe dışı harcama yapılamamaktadır. Başkanlığın yıllara sari harcama yapma yetkisi bulunmaktadır.

Ödenekler arası aktarma yapmaya Başkan yetkili olup, açılması gereken yeni tertipler ile gelir kodları, Bakanlık ile mutabakat sağlanarak açılmaktadır. Başkanlık bütçesinde cari yıl içinde harcanmayan tutarlar bir sonraki yıl bütçesinin ilgili tertiplerine devredilmektedir.

6546 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde Başkanlık gelirleri;

- Çanakkale İl Özel İdaresi, Çanakkale Belediyesi ve Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odasının bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinden en az yüzde bir oranında ayrılacak paylar,

- Teşkilata ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilen diğer gelirler.

şeklinde sayılmış olup, anılan Kanun maddesinde atıf yapılan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102'nci maddesinde belirtilen gelirler de aşağıda sıralanmıştır:

- Genel bütçeden aktarılan tutarlar,

- Tarihi Alanda sunulacak hizmetler karşılığı alınacak ücretler ile Tarihi Alanda bulunan yerlerin işletilmesi ve işlettirilmesinden elde edilen gelirler,

- Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü bütçesinden aktarılabacak tutarlar,

- Tarihi Alan işletme ve faaliyet gelirleri,

- Her türlü tanıtım, basım ve yayın gelirleri,

- Yurt içinden ve yurt dışından sağlanacak yardım, bağışlar ile sponsorluk gelirleri,

- Başkanlık gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler,

- Diğer gelirler.

Ayrıca, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102'nci maddesinde; Başkanlığın giderleri;

- Tarihi Alanda etüt, envanter, planlama, proje çalışmaları, müşavirlik hizmetleri, Tarihi Alanın topografik özellik ve genel karakteri bozulmadan korunması, yangın ve zararlılarla mücadele edilmesi, tabii kaynakların geliştirilmesi, düzenlenmesi, restorasyonu, imar, ıslah ve çevre tanzimi, özel plan ve projelere göre yapılacak her türlü faaliyetlerin gerektirdiği harcamalar,

- Tarihi Alanda, planları gereğince taşınmazların kamulaştırılması, üzerlerinde sınırlı aynı hak tesisi ve kiralanmasına ilişkin harcamalar,

- Tarihi Alanda yer alan işletme, tanıtma, altyapı, üstyapı, idare binası, sosyal binalar, müze, ziyaretçi merkezi, tanıtma merkezi, anıt, şehitlik, saha sergileri ve bu tür faaliyetlerle ilgili her türlü harcamalar,

- Tarihi Alan hizmetlerinin gerektirdiği, her türlü araç gereç, ekipman ve benzeri taşınırların satın alınması, kiralanması, bakımı, onarımı ve işletilmesi ile ilgili harcamalar,

- Personel, istihdam, temsil ve ağırlama ile ilgili giderler,

- Demirbaş ve tüketim malzemeleri ile ilgili harcamalar,

- Başkanlığın görevleriyle ilgili diğer giderler

şeklinde belirtilmiştir.

Başkanlığın 2024 yılı onaylanan bütçesi 1.260.000.000,00 TL olup, 2024 yılı bütçe başlangıç ve nihai ödeneği, ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi bazında tahmini ve gerçekleşen bütçe giderleri ile gelirleri aşağıdaki Tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2024 Yılı Gider Bütçesi Ödenekleri ve Gerçekleşmeleri

Bütçe Giderinin Türü	Bütçe ile Verilen Başlangıç Ödeneği (TL)	Nihai Ödenek (TL)	Gerçekleşen Bütçe Gideri (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Bütçe Giderine Oranı (%)
Personel Giderleri	259.139.000,00	254.323.800,00	252.767.442,67	99,39	19,02
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	39.600.000,00	44.271.000,00	43.725.861,08	98,77	3,29
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	205.061.000,00	238.848.200,00	229.010.470,01	95,88	17,23
Sermaye Giderleri	756.200.000,00	803.580.000,00	803.523.763,96	99,99	60,46
Toplam	1.260.000.000,00	1.341.023.000,00	1.329.027.537,72	99,11	100

Yukarıda yer verilen Tabloda da görüldüğü üzere; 2024 yılına ait toplam bütçe giderleri içinde en büyük paya %60,46 ile sermaye giderleri sahip olup, 803.523.763,96 TL tutarında gerçekleşen sermaye giderleri tertibinde; mamul mal alımları, gayri maddi hak alımları, gayrimenkul alımları ve kamulaştırma giderleri, gayrimenkul sermaye üretim giderleri ile gayrimenkul büyük onarım giderleri bulunmaktadır.

Toplam bütçe giderinin %17,23'lük kısmını oluşturan 229.010.470,01 TL tutarındaki mal ve hizmet alım giderleri; tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, yolluklar, hizmet alımları, menkul mal, gayri maddi hak alım, bakım ve onarımı için yapılan giderler ile görev giderleri, temsil ve tanıtma giderleri, gayrimenkul mal bakım ve onarım giderlerini kapsamaktadır.

Toplam bütçe giderinin %19,02'sine karşılık gelen 252.767.442,67 TL tutarındaki personel giderleri ile %3,29'una karşılık gelen 43.725.861,08 TL tutarındaki sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri de Başkanlıkta istihdam edilen memurlar, işçiler ve geçici görevli personele ait giderlerden oluşmaktadır.

Tablo 2: 2024 Yılı Gelir Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelirinin Türü	Bütçe Başlangıç Gelir Tahmini (TL)	Bütçe Nihai Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen Brüt Bütçe Geliri (TL)	Red ve İadeler (-) (TL)	Gerçekleşen Net Bütçe Geliri (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Net Bütçe Gelirine Oranı (%)
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	1.680.000,00	0,00	1.680.000,00	-	0,13
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.560.000,00	17.623.000,00	22.752.816,12	99.404,40	22.653.411,72	128,54	1,69
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.247.361.000,00	1.312.821.000,00	1.301.310.080,92	0,00	1.301.310.080,92	99,12	97,39
Diğer Gelirler	5.079.000,00	10.579.000,00	10.501.848,09	506,67	10.501.341,42	99,27	0,79
Toplam	1.260.000.000,00	1.341.023.000,00	1.336.244.745,13	99.911,07	1.336.144.834,06	99,64	100

Yukarıda yer verilen Tabloda da görüldüğü üzere; 2024 yılına ait toplam bütçe gelirleri içinde en büyük paya %97,39 ile alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler sahip olup, net 1.301.310.080,92 TL tutarındaki bu gelir kalemi bünyesinde; merkezi yönetim bütçesine dahil idarelerden alınan bağış ve yardımlar, diğer idarelerden alınan bağış ve yardımlar, kurumlardan ve kişilerden alınan yardım ve bağışlar ile proje yardımları mevcut olup, bunlar içinde de en büyük pay net 1.275.741.000,00 TL ile merkezi yönetim bütçesine dahil idarelerden alınan bağış ve yardımlara aittir.

Toplam bütçe gelirinin %1,69'luk oranla en büyük paya sahip ikinci gelir türü olan net 22.653.411,72 TL tutarındaki teşebbüs ve mülkiyet gelirleri içinde; mal ve hizmet satış gelirleri, malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri, kurumlar hasılatı ile kira gelirleri

bulunmakta ve bunlar içinde de en büyük gelir net 14.346.250,00 TL ile kurumlar hasılatından oluşmaktadır.

Toplam bütçe gelirinin %0,79'una karşılık gelen net 10.501.341,42 TL tutarındaki diğer gelirler kalemi; faiz gelirleri, kişi ve kurumlardan alınan paylar ile diğer çeşitli gelirlerden oluşmakta ve bunlar içinde en büyük payı teşkil eden net 5.699.357,61 TL tutarındaki kişi ve kurumlardan alınan paylar gelir kalemi de; 6546 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca Çanakkale İl Özel İdaresi, Çanakkale Belediyesi ile Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odasının bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinden Başkanlığa aktarılan payları ihtiva etmektedir.

Kurumun Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; 2024 yılı faaliyet gideri 705.134.191,84 TL, net faaliyet geliri 1.347.008.329,96 TL ve enflasyon düzeltmesi olumlu sonucu 767.674.287,01 TL olarak gerçekleşmiş, dolayısıyla da 2024 yılı dönemi 1.409.548.425,13 TL olumlu faaliyet sonucu ile kapatılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Başkanlık mali işlemleri, 12.10.2014 tarihli ve 29143 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Bütçe, Muhasebe Uygulamaları ile İç Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde muhasebeleştirilmektedir.

Anılan Yönetmeliğin "Hesap planı" başlıklı 18'nci maddesi uyarınca; Başkanlığın mali iş ve işlemlerinde bütçe düzenine uygun hazırlanarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca esasları belirlenen tekdüzen hesap planı ve açıklamaları esas alınmakta, hesap planında gerektiğinde yeni hesapların açılması ve değişiklik yapılması Başkanın yetkisinde bulunmaktadır.

Muhasebe hizmetleri, Başkanlık birimlerinden Personel ve Destek Hizmetleri Grup Başkanlığınca yürütülmekte olup, mali işlemlerin raporlanmasında bilgisayar yazılımı kullanılmakta ve Başkanlık tarafından anılan Yönetmelik'te öngörülen defter ve mali tablolar hazırlanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer

alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri,

- Geçici ve Kesin Mizan,

- Bilanço,

- Faaliyet Sonuçları Tablosu,

- İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli ile İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında düzenlenmiş olup, 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun'un 11'inci maddesi uyarınca 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmayan Başkanlık bahse konu iç kontrol sistemine ilişkin düzenlemelerin kapsamı dışındadır.

Ancak, Başkanlık, 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmamakla birlikte anılan Kanun'un 55'inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen; *“idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak”* amacını gerçekleştirmek üzere iç kontrol çalışmaları yürütmektedir.

2023 yılında Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde yer alan “Kontrol Ortamı Standartları, Risk Değerlendirme Standartları, Kontrol Faaliyetleri Standartları, Bilgi ve

İletişim Standartları, İzleme Standartları” başlıkları ele alınarak kontrol ortamı oluşturulmuş, hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, Başkanlık Makamının 06.11.2023 tarihli ve E.37372 sayılı Oluru ile uygun görülerek yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu hazırlık çalışmalarında Kurumun mevcut durumu üç ayrı kanal kullanılarak analiz edilmiştir. Bu analizler, çalışanlara uygulanan İç Kontrol Anketi, Kurumdaki uzmanlarla yürütülen yapılandırılmış mülakatlar ve Başkanlık personeli ile danışmanların Kuruma ilişkin gözlemleri ve ilgili evrakları incelemeleri neticesinde ortaya çıkan değerlendirmeleri içermektedir.

Kurum 7 alanda değerlendirilmiş olup uzman görüşmeleri de bu alanlarda yürütülen 14 görüşme ile gerçekleştirilmiştir. Çalışan anketleri, Kurumda çalışan 122 kişiye uygulanmıştır. Başkanlıkça Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planıyla ilgili olarak altı aylık dönemlerde izleme yapılması uygulamaya alınmıştır.

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Bütçe, Muhasebe Uygulamaları ile İç Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile de gerek 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun’a dayanılarak hazırlanan İç Kontrol Standartları Tebliği ile İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar gerekse ulusal ve uluslararası standartlar esas alınarak Başkanlık tarafından uygulanacak bir iç kontrol sistemi oluşturulmuştur. Anılan Yönetmeliğin;

29’uncu maddesinde; Başkanlığın orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan olarak tanımlanan stratejik planın aynı madde uyarınca beşer yıllık dönemler halinde hazırlanması, Koordinasyon Kurulu’nun görüşü alınarak Bakan Oluru ile yürürlüğe konularak kamuoyuna duyurulması,

30’uncu maddesi uyarınca mali kaynakların elde edilmesi ve kullanılmasında, denetimin sağlanması amacıyla, kamuoyunu zamanında bilgilendirmekle yükümlü olan Başkanlık tarafından, bu amaçla yıllık çalışma programı ile bütçenin hazırlanması, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olmasına ilişkin tedbirlerin alınması,

gerektiği hükme bağlanmış olup, yine 30’uncu maddesinde; faaliyet raporlarının mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunu sağlayacak şekilde hazırlanması, faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin doğru, güvenilir, önyargısız ve tarafsız olması, faaliyet raporlarının, ilgili tarafların ve kamuoyunun bilgi sahibi olmasını sağlamak üzere açık, anlaşılır

ve sade bir dil kullanılarak hazırlanması, raporlarda teknik terim ve kısaltmaların kullanılması durumunda bunların ayrıca tanımlanması, faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması ve faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması, Başkanlığın faaliyetleriyle ilgisi olmayan hususlara faaliyet raporlarında yer verilmemesi, faaliyet sonuçlarının gösterilmesi ve değerlendirilmesinde aynı yöntemlerin kullanılması, yöntem değişiklikleri olması durumunda, bu değişikliklerin raporda açıklanması, faaliyet raporlarının yıllar itibarıyla karşılaştırmaya imkan verecek biçimde hazırlanması gerekliliğine temel ilkeler olarak yer verilmiştir.

Ayrıca, aynı Yönetmeliğin;

31'inci maddesinde; Başkanlığın faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde, Başkanlık tarafından hazırlanan Başkanlık faaliyet raporunun, altı aylık ara rapor ve yıllık faaliyet raporu şeklinde düzenlenmesi,

32'nci maddesinde; Başkanlık tarafından Başkanlığın bir mali yıldaki faaliyet ve mali sonuçlarını gösterecek bir genel faaliyet raporu hazırlanması ve bu raporda; Başkanlıkça yürütülen faaliyetler ve sağlanan desteklerin, Başkanlık bütçe uygulama sonuçları ve performans bilgileri ile Başkanlık mali yapılarına ilişkin genel değerlendirmelerin yer alması,

33'üncü maddesinde; Başkanlığın gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesi, mevzuata uygun olarak faaliyet göstermesi, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi edinilmesini teminen Başkanlık tarafından yıllık olarak iç denetim yaptırılması,

gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde; 2024-2028 Dönemi Stratejik Planın anılan Yönetmelik ile belirlenen ilkelere göre hazırlanıp yürürlüğe konularak kamuoyuna duyurulduğu, 2024 yılı Faaliyet Raporunun da yine anılan Yönetmelik ile belirlenen temel ilkelere uygun şekilde altı aylık ara rapor ve yıllık rapor şeklinde düzenlenerek Başkanlığın resmi web sitesinde yayımlandığı, Başkanlıkta oluşturulan iç denetim birimine iki adet iç denetçi kadrosunun tahsis edildiği ve söz konusu kadroların ikisinin de dolu olduğu, iç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmalarının bulunduğu anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Mal Alımının Hatalı Hesapta Muhasebeleştirilmesi ve Envanter Kaydının Yapılmaması

İdarece gerçekleştirilen mal alımı için envanter kaydı yapılmadığı ve söz konusu alımın hatalı hesap kodunda muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mevzuat gereği 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ve Taşınır Mal Yönetmeliği’ne tabi olmayan İdare, bütçe ve muhasebe işlemlerini 12.10.2014 tarihli ve 29143 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Bütçe, Muhasebe Uygulamaları ile İç Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirmektedir.

Mezkur Yönetmeliğin;

“Hesap planı” başlıklı 18’inci maddesinde:

“(1) Başkanlığın mali iş ve işlemlerinde bütçe düzenine uygun hazırlanan ve Maliye Bakanlığınca esasları belirlenen tekdüzen hesap planı ve açıklamaları esas alınır.

(2) Hesap planında gerektiğinde yeni hesapların açılmasına ve değişiklik yapılmasına Başkan yetkilidir.”

“Taşınır ve taşınmaz malların kayıt altına alınması” başlıklı 22’nci maddesinde de;

“Taşınır ve taşınmaz mallar mevcut muhasebe sistemi içerisinde kayıt altına alınır.”

hükümleri yer almakta olup, söz konusu hükümler uyarınca İdare, yaptığı mal alımlarında Taşınır Mal Yönetmeliği’ndeki uygulamaya paralel olarak varlık işlem fişi düzenlemektedir.

İdarece yürütülen 23.750.000,00 TL sözleşme bedelli Tarihi Alan Kabalak Taşı Alımı ihalesinde, satın alınan mallara ilişkin olarak varlık işlem fişi düzenlenmediği görülmüştür. Bu sebeple söz konusu mallar İdarenin taşınır envanterinde yer almamakta, dolayısıyla sayım ve takibi yapılamamaktadır.

Mezkur ihalede ayrıca söz konusu malın 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmesi gerekirken 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Bulgu konusu işlem nedeniyle İdarenin 2024 yılı Bilançosundaki 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı ile 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında 28.500.000,00 TL (23.750.000,00 + Katma Değer Vergisi) tutarında hata oluşmuştur.

Sonuç olarak, İdarece yapılan mal alımlarının doğru muhasebe hesaplarında izlenmesi ve envanter kayıtlarının yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Başkanlık tarafından her ne kadar Bulgu konusu tespit üzerine 30.04.2025 tarihli ve 2025-31 sıra numaralı Varlık İşlem Fişi ile 02.05.2025 tarihli ve 1355 yevmiye numaralı Muhasebe İşlem Fişi düzenlenerek gerekli taşınır ve muhasebe kaydı yapılmışsa da; 2025 yılında gerçekleşen söz konusu düzeltici kayıtların 2024 yılı Mali Tablolarında oluşan hatayı giderici bir etkisi bulunmamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Başkanlık Envanterine Kayıtlı Taşınırlara İlişkin Fiili Sayım Yapılmaması ve İlgili Cetvelin Kayıtlar Esas Alınarak Düzenlenmesi

Başkanlık envanterine kayıtlı taşınırlara ilişkin fiili sayım yapılmadığı ve ilgili cetvelin kayıtlar esas alınarak düzenlendiği tespit edilmiştir.

12.10.2014 tarihli ve 29143 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Bütçe, Muhasebe Uygulamaları ile İç Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 22’nci maddesinde; taşınır ve taşınmaz malların mevcut muhasebe sistemi içerisinde kayıt altına alınacağı, 21’inci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinde; kesin mizanın çıkarılmasından önce Başkanlık demirbaş ve diğer varlıklarının sayılması, sayım sonuçlarının usulüne uygun olarak düzenlenecek sayım cetvellerine geçirilmesi ve sayım sonuçlarıyla muhasebe kayıtları arasındaki farkların, usulüne uygun olarak muhasebeleştirilmesi gerektiği hükme bağlanmış olup, 18’inci maddesi uyarınca Başkan tarafından kullanılan yetki ile onaylı Hesap Planında da; sayım sonuçlarıyla muhasebe kayıtları arasındaki farkların muhasebeleştirilmesi için 197-Sayım Noksanları Hesabı ile 397-Sayım Fazlaları Hesabına yer verilmiştir.

Ayrıca, aynı Yönetmeliğin 14’üncü maddesinin birinci fıkrasında; mali kaynakların elde edilmesi, kullanılması ve mali denetimin sağlanmasında görevli ve yetkili olanların; kaynakların hukuka uygun olarak muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde; Başkanlık envanterine kayıtlı taşınırın yıl sonu itibarıyla fiili sayımının yapılmadığı, bu bağlamda da “Taşınır Sayım ve Döküm Cetveli”nin fiili durum esas alınarak değil de kayıtlar üzerinden düzenlendiği görülmüştür.

Dolayısıyla, muhasebe kayıtları ile fiili durumun karşılaştırılması ve tutarlılığın sağlanması amacıyla kesin mizan çıkarılmadan önce taşınırlara ilişkin fiili sayımın gerçekleştirilerek ilgili cetvelin bu sayım sonuçlarını gösterecek şekilde düzenlenmesi ve kayıtlarla fiili durum arasında fark çıkması halinde de bu farkların 197 veya 397 nolu hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Katı Atık Toplama Hizmeti İçin Ücret Tespiti ve Tahsili Yapılmaması

Başkanlıkça yürütülen katı atık toplama hizmeti için herhangi bir ücret tespiti yapılmadığı gibi bu ücretin kimden ve nasıl tahsil edileceğini belirleyen bir sistemin de bulunmadığı tespit edilmiştir.

4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 102’nci maddesinin ikinci fıkrasındaki (b) bendinde; “*Tarihi Alanda sunulacak hizmetler karşılığı alınacak ücretler ile*

Tarihi Alanda bulunan yerlerin işletilmesi ve işlettirilmesinden elde edilen gelirler” Başkanlık gelirleri arasında sayılmıştır.

10.09.2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Satın Alma ve İhale Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 46’ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki; *“Başkanlığın satım, hizmet verilmesi, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi gibi bu Yönetmeliğin kapsamına girmeyen işleri Bakan tarafından belirlenen usule göre yürütülür.”* hükmüne dayanılarak hazırlanan ve 24.08.2015 tarihli Bakan Oluru ile yürürlüğe konulan Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının Bazı Gelirlerine İlişkin Usul ve Esaslar’ın 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasında;

“Başkanlıkça katı atık toplama hizmeti verilmesi durumunda, katı atığın çöp depolama-ayırıştırma alanlarına nakil bedeli olarak (km x 3 TL) ücret tahsil edilir. Katı atığın imhası için, Başkanlıkça ücret ödenmesi durumunda, ödenen ücret ayrıca hizmet bedeline eklenir.”*

hükmü yer almakta olup, anılan Usul ve Esaslar’ın sonunda da, *“*Bu tutar her yıl yeniden değerlendirme oranında arttırılır.”* denilmiştir. Ancak, Usul ve Esaslar’da bahse konu ücretin kimden ve nasıl tahsil edileceğine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Yapılan incelemede; Tarihi Alan içerisinde yer alan 8 adet gazi köyüne ve yerleşim alanları Tarihi Alan sınırı dışında kalan Eceabat’taki 4 adet köye ait çöplerin Başkanlık tarafından düzenli olarak toplandığı ve toplanan katı atıkların çöp depolama-ayırıştırma alanlarına nakledildiği, ancak bu nakil hizmeti için herhangi bir ücret tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen tespit üzerine Başkanlık ile Eceabat Köylere Hizmet Götürme Birliği arasında “Tarihi Alan Sınırları İçerisinde Uygulanacak Katı Atık Tarifesinin Belirlenmesi ve Başkanlığa Pay Aktarılmasına İlişkin İş Birliği Protokolü (Taslak)” düzenlenmiş ve söz konusu Protokol ile; köy alanlarından katı atıkların toplanarak depolama sahasına taşınması hizmetinin Başkanlık tarafından, ücret tarifesinin belirlenmesi ile ücretlerin tahakkuk, takip ve tahsili işlemlerinin ise Birlik tarafından yerine getirileceği, toplam ücret tahsilinin %50’sinin Birlik tarafından Başkanlık hesabına aktarılacağı hükme bağlanmış, ayrıca Başkanlık tarafından yukarıda bahsedilen Usul ve Esaslar’da da anılan Protokol ile uyum sağlanması için gerekli değişikliklerin yapılacağı bildirilmiştir.

Sonuç itibarıyla, Başkanlığın katı atık toplama hizmeti karşılığında gelir tahsilatını sağlayacak bahse konu Taslak Protokole ilişkin imza aşamasının ve ilgili Usul ve Esaslar’daki

gerekli değişikliğin ivedilikle tamamlanarak tahsilat sürecine işlerlik kazandırılmasında fayda olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Başkanlık Gelirleri Arasında Sayılan İdare Paylarının Tahsilat Süresinde Belirsizlik Olması

6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun'un 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde düzenlenen İdare paylarının, Başkanlık hesabına ne kadar süre içinde yatırılacağına ilişkin bir hüküm bulunmadığı tespit edilmiştir.

Anılan Kanun'un "Başkanlık bütçesi" başlıklı 10'uncu maddesinin söz konusu bendinde; "*Çanakkale İl Özel İdaresi, Çanakkale Belediyesi ve Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odasının bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinden en az yüzde bir oranında ayrılacak paylar*" Başkanlık gelirleri arasında sayılmış, ancak bahse konu bu payların en geç hangi tarihe kadar Başkanlık hesabına aktarılacağı hususunda bir düzenleme yapılmamış, diğer bir ifadeyle İdare alacağının ne zaman muaccel hale geleceği belirsiz bırakılmıştır.

İdare paylarının tahsilat tutarları ve tahsilat tarihlerine ilişkin incelemelerde; yukarıdaki mevzuat hükmü uyarınca pay aktaran kurumlardan birinin 2015-2022 yıllarına ait kesinleşmiş bütçe gelirleri üzerinden hesaplanan İdare paylarını bir ila altı yıl arasında değişen sürelerde (Örneğin, 2017 yılına ait 1.498.123,70 TL, 2018 yılına ait 1.778.719,29 TL, 2019 yılına ait 1.852.371,12 TL, 2020 yılına ait 1.977.546,05 TL ve 2021 yılına ait 2.326.677,82 TL tutarındaki İdare paylarını 2023 yılının ikinci altı aylık döneminde) Başkanlık hesabına yatırdığı, ancak alacağın ödenmesi gereken son tarih belli olmadığından içinde bulunulan enflasyonist döneme rağmen söz konusu alacaklar için herhangi bir faiz tahakkuk ettirilemediği görülmüştür.

Başkanlık tarafından yukarıda yer verilen tespit üzerine 6546 sayılı Kanun'da düzenleme yapılabilmesi için hazırlanan "Kanun Değişikliği Taslağı"nın 2'nci maddesine hüküm konulmuş olup, söz konusu Taslağa ilişkin "Karşılaştırma Cetveli" tarafımıza sunulmuştur.

Sonuç itibarıyla, gerek tahsilatta yaşanabilecek gecikmeler durumunda faiz yaptırımı uygulanabilmesi gerekse alacağın dava / icra yoluyla takip edilebilir hale geleceği zamanın tespit edilebilmesi için söz konusu İdare paylarının en geç hangi tarihe kadar Başkanlık

hesabına yatırılacağını belirleyen mevzuat çalışmasının ivedilikle tamamlanmasında fayda olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>